

זכר-מזמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

פרשת שלח תשפ"ד שנה י | גליון מס' 539

ת.ד 102 בני ברק | פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

פרתחו שעדים

דבר מוסד ונשיא 'בני אמונים'

אמן מחישה רפואה

לא נתנו לו כל סכוי. הפכתי עולמות, הזכרתי אצל גדולי ירושלים ובקשתי שיתפללו לרפואתו. אחד ממקבלי ירושלים המתגורר בשכונתי ראה בצערי הגדול והציע לי: קבל על עצמך לשמע מדי בקר ברכות השחר מ-טו"ב [17] אנשים וענה אחרים אמן. אם תעשה כן, בעזרת השם תזכה לראות את ה'טוב'.

התרגשתי מאד לשמע את הדברים. הנהגה נפלאה זו קרובה מאד ללבי; אבי, רבי פנחס זצ"ל, נהג לשמע מדי בקר ברכות מפמה וכמה אנשים, וגם אני השתדלתי מאז ומתמיד להקפיד על כך... אך על שבעה עשר אנשים מעולם לא חשבתי.

למחרת בבקר באתי כהרגלי להתפלל בכח ובקשתי מידידי אשר כאבו עמי את כאבי, לעזר לי להציל את חיי חתני בכך שיאמרו באזני ברכות השחר. הם פמבון נרתמו לעזר וכבר ביום הראשון זכיתי שיאמרו בפני עשרים אנשים את ברכותיהם.

לאחר התפלה מהרתי לנסע לבית החולים. עד אותו יום כל בקור בחדרו של חתני מלנה היה במתח רב, אולם הפעם נכנסתי בצעדים מאששים. בטוח הייתי כי הישועה קרובה לבוא. נגשתי לחתני ששכב על מטתו כאבן דומם, חסר הכרה, ובקול מלא חיות אמרתי לו: 'ראובן, הבקר עשיתי משהו גדול לרפואתך! זכיתי לשמע ברכות השחר מפי יותר מטו"ב אנשים. אני מאמין שבזכות זו כבר היום יהיה לנו טוב, אגא פקח את עיניך'.

חזרתי על הדברים כמה פעמים, כשקולי הולך ומשתגמ, ואז קרה הלא יאמן - לאחר חדש שלם של חסר הכרה, פקח חתני את עיניו. "מיום זה ואילך", סיים רבי אברהם את דבריו, "אני דבק בהנהגה זו, וברוך ה' עד היום הזה אני זוכה לראות ישועות וחסדים בכל אשר אני פונה".

ספור זה, שאליו נחשפתי ממקור ראשון, הפתיע והפעים אותי. זכיתי לקבל דרישת שלום במקום הקדוש ביותר לעם היהודי, על כחה של עגית אמן אחר ברכות השחר.

בחזרתי מהכתל המערבי חשבתי רבות על גדל כחה של עגית אמן לפתח שערי רפואה, ועלה ברעיוני רמז נפלא לענין זה: במסכת שבת (ק"ט ב) אומרת הגמרא כי המלה אמן היא ראשי תבות של מלות השבח הידועות "א-ל מלך נאמן". והנה ברכת "רפאנו" מסתימת במלים אלו, ואולם בשלוב מלה אחת נוספת: "כי א-ל מלך רופא נאמן..." בשלכם את התאר "רופא" כלפי הקדוש ברוך הוא בתוף אמנו, רמזו לנו אנשי כנסת הגדולה כי גדול כחה של עגית אמן להחיש רפואה.

נקבל על עצמנו להשלים את ברכות השחר של חברינו בעגית אמן, ובזכות זו נזכה שהבריאים לא יחלו, ולחולי ישראל תשלח רפואה שלמה מן השמים.

בקריאת "כי א-ל מלך רופא נאמן",
שבת שלום!

218 218 מכאולס"ן

התחזקות בעגית אמן היא תופעה רווחת בבתים רבים. לעתים קרובות ההתחזקות מקדשת לרפואתו של בן משפחה. אחד המנהגים המביאים להתחזקות זו לידי בטי, הוא עריכת 'סעודת אמנים'; בני המשפחה מתכנסים סביב שלחן ערוך במיני מאכלים מגוונים המחיבים ברכות שונות. כל אחד מהמסבים מברך בקול, והכל עונים אמן.

ספורי ישועות רבים שמעתי במהלך השנים בעקבות התחזקות אלו. איש איש וספורו. מקצתם של ספורים אלו הופיעו והתפרסמו על ידינו ברבים ועוררו הדם נרחבים בקרב כל מי שנחשף אליהם.

ואולם חשוב להבהיר! כדי להרבות זכיות ולצבר אוצרות של אמנים אין צורך להתאמץ ולערך סעודת אמנים. מדי בקר מברך כל יהודי סדרת ברכות הודאה רצופות, הלא הן ברכות השחר. באמירת ברכות אלו בצותא נתן לצבר אוצרות של אמנים יותר מכל אפשרות אחרת, והמנהג העתיק הזה אכן נועד בדיוק למטרה זו (ראה 'משנה ברורה' ו'כג).

מסתבר עוד שעגית אמן על ברכות אלו, שבהן מודים אנו לקדוש ברוך הוא על כל הטובות והחסדים שהוא מרעיף עלינו ובעקור על בריאות הגוף ותפקודו, היא גם סגלה בדוקה לרפואה שלמה.

וכאן ברצוני בזאת לשתפכם בספור מפלא, שאליו התודעתי באפן אישי בארח פלא.

היה זה לפני שנים מספר. שהיתי בירושלים לרגל אחד הכנסים של 'בני אמונים'. בבקר השכמתי קום ושמת פעמי להתפלל כותיקין ליד הכתל המערבי. הגעתי לכתל כשעה לפני הנץ, וכהרגלי, בקשתי לודא שיהיה מי שיענה אמן אחר ברכותי, ולכן נגשתי ליהודי הדור פנים שישב בקרבת מקום ובקשתי ממנו לומר בפניו ברכות השחר. אותו יהודי פמובן מהר להענות לי במאור פנים.

משסימתי את ברכותי, נוכחתי לראות כי אני 'בן יחיד'. רבים ממתפללי הנץ, איש אחר רעהו, נגשו אל אותו יהודי וברכו לפניו את ברכותיהם. שמחתי פמובן בהזדמנות שנקרטה לידי. הן בבית הכנסת שבו קבעתי את תפילתי נהג אני מדי יום להקדיש זמן רב לעגית אמן אחר המתפללים, על אחת כמה וכמה שאשמח לעשות זאת במקום הקדוש ביותר, ליד שריד בית מקדשנו. ואכן נשארתי לעמד בסמוך לאותו יהודי עוד שעה ארכה, והצטרפתי אליו בעגית אמן אחר המברכים הרבים.

מאחר יותר נאמר לי ששמו של אותו יהודי הוא רבי אברהם מנדלסון שליט"א, אחד מנוכבדי המשתתפים הקבועים בתפלת הנץ בכתל המערבי זה עדו ועדנים, ולא פחות מנס מפלא עומד מאחורי הנהגתו זו.

לאחר התפלה נגשתי אליו כדי לברר מה עומד מאחרי הנהגתו, ואכן נפעמתי לשמע מפיו ספור מרגש, תוף שהוא מדגיש שהוא שמח לספר ולפרסם את הגס שזכה לראות, ככתוב (תהלים קה ב): "שיחו בכל נפלאותיו".

וכך ספר לי רבי אברהם: "חתני, אב לשמונה ילדים, היה במצב רפואי קשה עד למאד. הוא הגיע ל"ע עד שערי מות והרופאים

“ואתם הדבקים”

מדי המרצחים, הם החליטו להחליף את בלויי הסחבות שלבשו במדים הנקיים. את התפלין שעליהן שמר מכל משמר, הכניס כעת ר' אליהו בכיס החלצה החדשה שלבש.

לפתע נשמעו קולות מכוון קצה היער. הבחורים קפאו, והקולות הלכו ונשמעו קרובים יותר. מכוניות נעו שם בזו אחר זו. עיניהם אורו כשנוכחו לראות כי היו אלו רכבי הצבא הצבא האמריקאי ששחרר את האזור. ולפתע הם נצפו... קבוצת אנשים לבושים מדים גרמניים, מול עיני החילים האמריקניים. שלושה חילים עצרו וכוננו את הנשק מולם. 'מי אתם?' בקשו מהם להזדהות, 'איפה התעודות שלכם?' לאסירים פמוכן לא היתה תעודה, והחילים אימו עליהם ביריה.

ר' אליהו וחבריו צעקו: 'אנחנו יהודים! מצאנו את המדים האלה והחלפנו מבגדי האסירים!' אבל הדבר לא הועיל וכפסע היה בינם ובין פדורי הלוחמים. ר' אליהו התעשת ונזכר בתפלין שעליו והוציאן לעיני החילים. אחד מהם היה יהודי ושאל אותו באדיש: 'דו ביסט א יוד?' [= אתה יהודי?] והמשיך - 'אתה יודע להתפלל? אתה יודע לקרוא שמע ישראל?' אליהו פרח בככי. בשארית כוחותיו, כשהתפלין בידיו, צעק בקול 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד!' הקריאה האדירה רגשה את החיל עד עמקי נשמתו, והוא נפל על צווארי ר' אליהו והתחיל לבכות אתו.

אי שם, בקצה היער, בעצומו של קרב בין הצבא המשחרר לבין צבא הרוצחים, עלתה בכיה אדירה השמימה, מעטרת בתפלין הקדושות, עדות לנצחיות ישראל. כף נצלה כל הקבוצה בזכות מצות תפלין.

אחרי ששמע הרב מיזליש את הספור המדהים מאותו חט, בקש ממנו שיאפשר לו להניח את התפלין הנו שיהיו עמו במקום. ר' אליהו ענה בחיוב ונתן לו את תפלין בהתרגשות. בלב מלא עד גדותיו נגש הרב אל אחד מתאי ההלבשה שהיו במקום, הניח את התפלין, קרא שמע בסלודין והתיחד עם מלכו ואלקיו בתפלין שבהו התקדש שם שמים ליד גיא ההריגה, אושוויץ.

ר' אליהו מלא את בקשתו ונתן לי את התפלין הקדושות, כתב הרב מיזליש לזכרו. "זכיתי להניח תפלין שהיו לאות וסימן על קדשת ישראל במחנות ההשמדה. התפלין, שהיו חפץ של קדוש השם בעולם, התפלין שמלאכים ושרפים הזדעזעו בראותם את מסירות נפשו של בחור צעיר המספן את עצמו יום יום על הנחמן. התפלין שקבוצה שלמה של בחורים קדושים בתוך גיא ההריגה התקשרו על ידו בקשר אמיץ וחזק לאביהם שבשמים ואשר הצילו את היהודי היקר ואת כל הקבוצה ממות בטוח".

האדם, הנאצים ימח שמם. הסכנה היתה עצומה, והוא שם נפשו בכפו. היה ברור לו שאם יתפס - אחת דתו לההרג במקום. אבל הוא ידע את סוד התפלין... הוא ידע שזוהי הדרך להתקשר בקדושה בריך הוא בקשר בל ינתק, ולפיקד לא היה מוכן לוותר בשום אופן על החמץ הרוחני היומי הזה, שהחיה את נפשו.

רגעים ספורים בלבד היו לו בכל בקר להנחת התפלין, וכל מי שחשק לזכות כמותו ברגעים הללו - נאלץ בצער רב לוותר על הרעיון. הדבר לא היה אפשרי.

יום אחד עלתה בלבו של ר' אהרן הברקה: אם חבריו יאחזו בו בשעת הנחת תפלין, תהיה להם זקה כלשהי, ניצוץ, מהתקשרות זו עם הקדוש ברוך הוא! ואם את האוחזים בו יאחזו גם אחרים - גם הם ישפיעו מן הקדושה...

וכך נוצרה בגיא צלמות שרשרת הנאחזים בקדשת התפלין - - -

וכך במשך חדשים רבים הניח ר' אליהו תפלין בכל יום, וחבריו מתקשרים עמו במצוה זו במסירות נפש.

המלחמה עמדה להסתיים, בעלות הברית סגרו על הנאצים מפל עבר, אך תאורת הרוצח של הארורים לא דעכה. הם הריצו את היהודים הדויים בצעדות המות הידועות לשמצה אל תוך גרמניה.

באחד הלילות החשוכים באיך תשה, בעוברים ליד יער עבות, החליטו ר' אליהו וכמה מחבריו לברח ולהסתתר ביער. הם הצליחו לעזב את השירה בלי שמי מהשומרים שם לב, ובכחות לא להם רצו למעבה היער. משנחו מעט הם חפשו דבר מאכל להשיב את נפשם המרעבת.

בעוד הם תרים אחר דבר מאכל פלשה, הבחין לפתע אחד מבני החבורה ברכב של הצבא הגרמני החונה במרחק מה, והסב לכו את תשומת לבם של חבריו. הפחד שתק אותם, והם מהרו להסתתר מאחורי גזעי העצים העבתיים. כעבר שעות של הסתתרות מבעתת, משראו כי הרכב לא זז ממקומו, התקרב אחד מהם בחשאי אל הרכב. כשהגיע למקום, נשם לרוחה וסמן בידי לחבריו לגשת אליו... חיל גרמני אחד הרוג נמצא שם, מטל על המושב.

בתוך הרכב מצאו ר' אליהו וחבריו מעט פרות וכמה ערכות חדשות של מדי הצבא הגרמני הארוך. חרף הרתיעה מלבישת

במאמרו במוסף התורני של עתון 'המודיע' (פרשת קדושים תשפ"ד), מתאר הגה"ח רבי משה יעקב קנר שליט"א, בעל 'שפת מלך' על הרמב"ם, ספור מרעיד לב אותו שמע מאת הגה"צ רבי יעקב יצחק אלעזר מיזליש שליט"א מירושלים:

"לפני שנים רבות", מספר הרב מיזליש, "הזדמן לי לבקר יהודי יקר בירושלים, רבי

לפתע נשמעו קולות מכוון קצה היער. הבחורים קפאו, והקולות הלכו ונשמעו קרובים יותר. מכוניות נעו שם בזו אחר זו. עיניהם אורו כשנוכחו לראות כי היו אלו רכבי הצבא הצבא האמריקאי ששחרר את האזור. ולפתע הם נצפו... קבוצת אנשים לבושים מדים גרמניים, מול עיני החילים האמריקניים.

אליהו הרמן ז"ל. ר' אליהו היה מתפרנס ממשלח ידו פחיט, אבל מקצועו פסה טפחים מפנימיותו הנאצלת.

בחור צעיר היה ר' אליהו כאשר סלק מביתו שבהונגריה בשנות המלחמה האיומות. הוא הגלה יחד עם יהודים רבים שבורים ורוצצים לפלגטה האחרת - לאושוויץ. בדרך לא דרך הוא הצליח להביא את התפלין בהצבא ולהניחן במסירות נפש. בכל יום הוא היה קם מקדם מאד, לפני היציאה לעבודת הפרו, הניח את התפלין במהירות וקרא עמו קריאת שמע, לפני שיגלו זאת חיות

קננו חזקה על ידי הברכה

"והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי בכורי ענבים" (ג כ)
דרש בעל החלקת יהושע:

במסכת ברכות (לה א) הקשו חכמים מסתירת שני כתובים בתהלים. כתוב אחד אומר (כד א): "לה' הארץ ומלוואה", ואלו בכתוב השני (קטו טז) נאמר: "והארץ נתן לבני אדם"? וישבו: קדם ברכה - "לה' הארץ ומלוואה", ורק לאחר ברכה - "והארץ נתן לבני אדם".

לכך רמז הכתוב שלפנינו: "והתחזקתם", תחלה עליכם לברך על הפרות ובכך יהיו קנויים לכם ותהיו מחזקים בהם, ורק על ידי פן: "ולקחתם מפרי הארץ" (אוצר מכתבי קדש חלקת יהושע' מכתב מב).

ערוך המעשה לפי מידת ההשקעה

"ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחריו והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה" (ד כד)

וכי רק כלב "היתה רוח אחרת עמו"? והלא גם יהושע לא השתתף בעצת המרגלים!?

באר רבי יהודה פהנא, בעל 'תרומת הפרי':

כידוע, שְׁכָרו של האדם נתן בהתאם למאמץ ולקושי שהוא משקיע בקיום המצוה, וכפי שאמרו חכמים (אבות ה כו): "לפום צערא - אנרא". יהושע נצל מעצת מרגלים ללא מאמץ, לפי שתפלתו של משה על כך הועילה שיצרו לא פתחו להשתתף בעצתם. ואולם כלב, שלא זכה שמושה יתפלל עליו, הצריך לעלות להתפלל על קברי אבות בחברון, שיסיעוהו מן השמים להתגבר על יצרו המסיתו להשתתף עם חבריו בעצתם. לפיכך רק כלב, שהשקיע מאמץ מיוחד כדי לפרש מהמרגלים, זכה לשכר מיוחד על כך.

ליסוד זה אף מכון הכתוב עצמו: "ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו", שבתחלה היתה בלב כלב "רוח אחרת" שנטה בעצת יצרו להשתתף בעצת המרגלים, ורק אחר שנאבק ביצרו ועלה להתפלל על כך בקברי אבות, שנה את דעתו וימלא אחריו", לפיכך רק לו נתנת ההבטחה: "והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה" - שתנתן לו לנחלה

העיר חברון שאליה עלה להתפלל (תרומת הפרי' פתח דבר).

האדמו"ר רבי ישראל מסטולין צעד פעם בדרפו לבית הכנסת להתפלל, כשהוא מלווה בפמליה מחסידיו. לפתע נגש אליו סוחר מכבד כשארשת חשיבות נסוכה על פניו והציע לו לקנות את הציור שבידו תמורת סכום כסף גדול. "זהו ציור אמנותי ביותר", הלל הסוחר את הציור שבמרפזו נראה און. "האון נראה ממש אמתי", המשיך והתלהב בתאורו.

הרבי, שנעצר והקשיב לדברי הסוחר בתשומת לב, הביט בו בתמיהה כבכיול אינו מבין את דבריו, ושאלו: "הלא נתן לקנות און אמתי תמורת סכום כסף פשוט, ומדוע אפוא מציע אתה כי אשלם הון רב בעבור ציור של און אמתי?" הסוחר שהפתע מהשאלה, מהר להשיב: "בציור השקעו עמל ויגיעה עצומים, ובהתאם לכך נקבע מחירו". לשמע התשובה הנהן הרבי בראשו והמשיך בדרפו.

כאשר הגיעו לבית הכנסת פתח הרבי מסטולין ואמר לחסידיו: "עת נגשים אנו להתכונן לתפלה, הבה נזכר את דברי הסוחר כי המחיר נקבע בהתאם להשקעה" ("ינה של תורה' אבות עמ' תשמט).

לאכל כדי לברך

"והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה" (טו טו)

מעת לעת כאשר התעורר ספק ברכות אצל אחד המתארחים במעונו של הרבי הביית ישראל ונזקק לאכל מאכל נוסף כדי לברך עליו ולפטר באמצעותו את הספק, היה הרבי אומר לו: "אשריך ומה טוב חלקך שתחת לברך כדי לאכל, זוכה אתה פעת לאכל כדי לברך את בוראך. הרי נחשב אתה פעת כאותם עובדי ה' שהיו לפנים בישראל, שכל אכילותיהם היו רק לצורך הברכה. והיה מוסיף וזורש בלשון הכתוב שלפנינו: "והיה באכלכם מלחם הארץ" - אף כאשר אתם נצרכים לאכל כדי לקיים את גופכם הארצי, "תרימו תרומה לה" - תכוננו לעשות זאת לשם ה', כדי לזכות לברכו ולהודות לו (פאר ישראל עמ' תה).

"פי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך"

אם חפץ אתה להתעשר בשמירה מיוחדת, זה הזמן לנקט זימה, להמנות עם מזפי הרבים ולהצטרף לסגל 'נבאי אמן' המעטרים את בתי הפגסיות ברחבי הארץ וזוכים פעדויתם האישית לראות ברכות וישועות בחייהם.

הקדם להגיע לפני תחלת התפלה ואמר בצותא עם מתפללים נוספים את ברכות השחר. מנסיון של רבים, זהו רעיון 'מדבק', ואט אט יצטרפו אליך שאר המתפללים לזימה נפלאה זו.

מענין להצטרף?

נא מלא את הטפס במכשיר 'נדרים פלוס', ואנו נצר עמך אי"ה קשר לשליחת חמרים.

בין ממלאי הטפס תתקיים אי"ה הגרלה על זכות לנסיעה משפחתית לתפלה במקומות הקדושים, במיניבוס מפאר.

יהודי יקר,

הזהר הק' (וילך רפו א)

דורש את הכתוב

(תהלים לא כד): "אמונים

נצר ה", על המקפיד

לענות אמן כראוי,

שהקב"ה נוצרו

ושומרו מכל רע.

תוכחה יום א' דסליחות).

אגרת אמונים

מכתב מקורא נאמן

למערכת 'וכל מאמינים', רב שלום וברכה ה'!

בהיות עלונכם הנכבד במה יחודית לברור חשיבותה של עניית אמן, וכמי שנהנה ומתענג מזיוו מדי שבוע, רצייתי לשתפכם בחדוש נפלא שהתחדש לי בס"ד.

על דברי השלחן ערוך (או"ח ו ד) המזכיר את מנהג אמירת ברכות השחר בצותא, מביא בעל 'מחצית השקל' (שם ט) את דברי הרמ"ע מפאנו בספרו 'עשרה מאמרות' (מאמר חקור דין ב טו) על הדור מיחד בענין השלמת הברכה בעניית אמן, ואלו דבריו: "מה טוב שיהיו אצל כל אדם שני רעים - חברים, מקשיבים ועונים אמן אחר ברכתיו".

וחשבתי להביא רמז נפלא לכך: את חובת עניית אמן הסמיכו חכמים על הפסוק (דברים לב ג): "כי שם ה' אקרא - הבו גדל לאלקינו", ודרשו שפך אמר משה לישראל: "בשעה שאני מזכיר שמו של הקדוש ברוך הוא בברכה - אתם הבו גדל בעניית אמן" ("לקוט שמעוני" האזינו, רמז תתקסד). והנה הכתוב "הבו גדל לאלקינו" עולה בגימטריה מאה שמונים ושתיים, כגימטריה של ב' פעמים אמן, ומכאן רמז נפלא שיש ענין מיחד שאמן תאמר על ידי שנים.

ובדרך צחות אוסיף: הרמ"ע מפאנו (שם) מוסיף ומזכיר כי השם 'יעקב' הוא בגימטריה פעמים 'אמן', ולדברינו הוא גם בגימטריה "הבו גדל לאלקינו". נמצא ששמו של נשיא 'בני אמונים' הרב יעקב דב מרמורשטיין שנטל על עצמו לעורר על חשיבות עניית אמן, הוא בגימטריה "הבו גדל לאלקינו", כפתקיד שהועידו לו מן השמים, ונטלו ברב חבה ואהבה יתרה.

ברב כבוד ויקר, ישראל משה נ' - ליקווה - ניו ג'רזי

נתן לשלח מכתבים לפקס שמספרו 08-9746102 או לכתבת המייל: 9139191@gmail.com

רפואה שלמה בזכות עניית אמן

דרש האדמו"ר רבי אהרן ראטה, בעל 'שומר אמונים': בשעה שישאל עונים אמן, מיד מזדמנת השכינה הקדושה ושורה באותו המקום, ומכחה זוכים הם ברפואה שלמה - רפואת הנפש ורפואת הגוף.

ענין זה נרמז בכתוב (שמות טו כו): "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך"; על ידי "כי אני" - בגימטריה אמן, "ה' רפאך" - שכינת ה' תשרה עליך ותזכה לרפואה וישועה (אמרי אהרן בשלח).

ספר רבי מנחם מנדל לעפקאוויטש, תלמידו של בעל ה'שומר אמונים':

לאחר תקופה מסימת שלא חשתי בטוב, הבהלתי לעריכת בדיקה רפואית מקיפה. לדאבוני ולחרדתי הבדיקה העלתה שבגופי מקננת מחלה קשה וחשוכת מרפא. עולמי חשך בעדי, ומהרתי להתיצב לפני מורי ורבי בעל ה'שומר אמונים', וכשדמעות בעיני הזכרתי את עצמי לפניו, התחננתי ואמרתי לרבי: "כיון שמעודי זוהרתי שלא לדבר בתפלה, ואף הקפדתי על עניית אמן כראוי, מבקש אני שיפעל הרבי ישועה בעבורי". כאשר שמע הרבי את דברי הרים את עיניו, הביט לעברי ואמר בהחלטיות: "אם כך, מה לך דואג? הלא ללא ספק תושעו!"

אמון על דברי הרבי בקשתי לשוב ולהבדק בשנית, ולתדהמת הרופאים בבדיקה השנייה לא נצפתה כל מחלה (חותמו של כהן גדול עמ' צז).

שערי מן עזו

עניית אמן במשנת בעל ההלולא

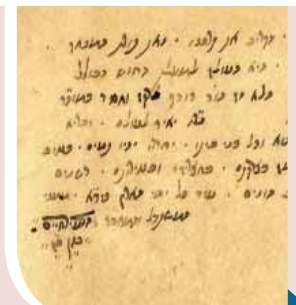
רבי חיים הכהן מטריפולי ב"ה בסיון תרס"ה

בזכות עניית אמן נגאלים

רבי חיים נולד לאביו רבי שלמה הכהן בגרבה שבתוניס, בשנת ת"ר לערך. מקטנותו נכר בסגולות נפשו המיוחדות וקנה תורה ויראה מפי גדולי רבני עירו.

רבי חיים שקד כל ימיו על דלתי התורה והיה ידוע בבקיאיותו העצומה בנגלה ובנסתר. כשבקר פעם בעיר טריפולי שבלוב עמדו פורנטי העיר על גדלותו, ובקשו ממנו שיבוא לכהן כדן בעירם. בשנת תרל"ד התמנה לכהן כדן בטריפולי, ובהמשך הכתר כאב בית הדין והכר כסמכות התורנית העליונה בלוב.

רבי חיים הרבה למסר שעורי תורה ועמל על הקמת מוסדות תורה. פעלו נשא פרי, ובימיו הדהד קול התורה בטריפולי והעיר חזרה לגדלותה. חבר עשרות ספרים בכל מקצועות התורה, ובהם: 'תורת חיים' על פירוש רבנו בתי לתורה; שו"ת 'דבר המשפט'; 'דומיה תהלה' על ספר תהלים, ומצאת המלך' על תר"ג מצוות, עליו כתב רבי חיים ברלין במכתבו למחבר: "וכל מה שהוספתי לקרות בו מצאתי בו טעם" (מלכי תרשיש עמ' רפט). בכ"ה בסיון תרס"ה השיב רבי חיים את נשמתו לבוראו.

הקדשה בכתב ידו של רבי חיים הכהן מטריפולי

גאולה בזכות עניית אמן

חז"ל אמרו כי בעוון אי עניית אמן חרבה הארץ וגלו ישראל מארצם, שפך דרשו (ספרי האזינו פסקא שכ) את הפסוק האמור בשירת האזינו (דברים לב יט-כ): "ויאמר אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם" - "אל תהי קורא לא אמן בם אלא: לא אמן בם" - שלא היו רוצים לענות אמן אחר הנביאים בשעה שהיו מברכים אותם".

לאור זאת מביא רבי חיים הכהן מטריפולי בספרו 'דומיה תהלה' על ספר תהלים, רמזים מן הכתוב, כי בזכות ההקפדה על עניית אמן נזכה להגאל:

כשנצרך את האותיות השניות בכתוב (תהלים כ ט): "ואנחנו קמנו ונתעודד", נקבל את המלה אמן, לפי שפאשר קפידו על עניית אמן וגאלו מגלותם ויקים בהם: "ואנחנו קמנו ונתעודד".

את הכתוב (סח לו): "נורא אלקים ממקדשיך", שראשי תבותיו הם אמן, דרש רבי חיים כך: בזכות עניית אמן נזכה שיבנה בית המקדש ויקים בנו הפסוק: "נורא אלקים ממקדשיך".